

Výtisk č. : 1

PROVOZNÍ ŘÁD

Pracovní heliport HEMS

LKJE JESENÍK

Provozovatel : **Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje.**
Aksamitova 8, 772 00 Olomouc

Datum účinnosti : 1.1.2023

Zpracoval : Martin Vaniš

Schválil : Martin Vaniš, osoba odpovědná za provoz heliportu

I. Úvod

Provozní řád heliportu HEMS Jeseník je závazný dokument pro provoz heliportu.

S provozním řádem musí být prokazatelně seznámeny všechny osoby podílející se na leteckém a pozemním provozu, dále osoby podílející se na zajišťování provozuschopnosti resp. údržby heliportu.

Za aktualizaci Provozního řádu je odpovědný provozovatel heliportu.

II. Rozdělovník

Výtisk číslo:	Držitel
1.	Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje, Aksamitova 8, 772 00 Olomouc
Informování o uložení kopie Provozního řádu na stránkách ZZS OL:	
1.	Úřad pro civilní letectví ČR, letiště Ruzyně, 160 08 Praha 6 – Ruzyně
2.	Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
3.	Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, Schweitzerova 91, P.O.Box 128, 772 11 Olomouc
4.	AIR–TRANSPORT EUROPE, spol. s r.o., Letisko Poprad - Tatry, 058 98, SK
5.	Policie ČR letecká služba, letiště Ruzyně, PÚ 614, P.O. BOX 35, 161 01 Praha 6 – Ruzyně
6.	DSA a.s. Praha 9, letiště Kbely, Mladoboleslavská, hala č. 58, PSČ 197 21
7.	AČR – VÚ 4574 Líně, P.O. BOX 150, 304 50 Plzeň

III. Obsah

1. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ HELIPORTU	str.6
2. VŠEOBECNÉ ÚDAJE O HELIPORTU	str.7
3. FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI HELIPORTU	str.8
4. VIZUÁLNÍ NAVIGAČNÍ VYBAVENÍ A OSTATNÍ VYBAVENÍ	str.8
5. PROSTŘEDKY PRO SPOJENÍ S VRTULNÍKY	str.10
6. OSTATNÍ VYBAVENÍ HELIPORTU	str. 10
7. OCHRANNÁ PÁSMA HELIPORTU A PŘEKÁŽKY	str.10
8. PROVOZ NA HELIPORTU	str.11
9. PROVOZUSCHOPNOST A ÚDRŽBA HELIPORTU	str.13
10. PŘÍLOHY	str. 13

IV. Zkratky a symboly

AČR	Armáda ČR
APAPI	zkrácená světelná sestupová soustava (Abbreviated Precision Approach Path Indicator)
BP	bezpečnostní plocha (SA – Safety Area)
CCTV	průmyslová televize (Closed-circuit television)
E	východ (East)
ELEV	výška bodu na povrchu země měřená od střední hladiny moře (Elevation)
ft	stopa (Feet)
H24	provoz 24 hodin
HEMS	vrtníková letecká záchranná služba (Helicopter Emergency Medical Service)
HZS	hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
KPV	plocha konečného přiblížení a vzletu (FATO – Final approach and take-off area)
k _z	kurz zeměpisný
LS PČR	letecká služba Policie ČR
LPH	letecké pohonné hmoty
N	sever (North)
NIL	nic (none)
PC	osobní počítač (Personal Computer)
S	jih (South)
ÚCL ČR	Úřad civilního letectví ČR
VDP	vzletová a dosedací plocha (TLOF – Touchdown and lift-off area)
VFR	pravidla pro let za viditelnosti
W	západ (West)
WGS 84	Světový geodetický systém 84
ZOS	Zdravotnické operační středisko
ZZS	zdravotnická záchranná služba

V. Definice

NIL

1. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ HELIPORTU

(heliporty HEMS jsou dle VFR příručka VFR-HEL-1-4, hl. 1.2.1. využívány pouze pro potřeby letecké záchranné služby)

1.1. Statut a charakter heliportu

Heliport HEMS Olomouckého kraje LKJE JESENÍK je neveřejný vnitrostátní heliport, charakteru úroňový pracovní heliport HEMS ve smyslu předpisu L 14H.

1.2 Vlastník a provozovatel heliportu

Vlastníkem heliportu je Olomoucký kraj

- poštovní adresa :	Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
- odpov. osoba majitele :	Ing. Andrea Rakovičová, MBA
- telefonní čísla :	+420 585 544 200
- fax :	+420 585 223 693
- e-mail :	info@zzsol.cz

Provozovatelem heliportu je Zdravotnická záchranná služba Olomouckého kraje

- poštovní adresa :	Aksamitova 557/8, 779 00 Olomouc
- zdravotnické operační středisko	+420 585 544 490
- odpov. osoba provozovatele :	Ing. Martin Vaniš
- telefonní čísla :	+420 604410853
- fax :	+420 585 223 693
- e-mail :	vanis.m@post.cz

1.3. Uživatelé heliportu

Majoritním uživatelem heliportu je provozovatel vrtulníků HEMS v Olomouckém kraji AIR–TRANSPORT EUROPE, spol. s r.o., Letisko Poprad – Tatry, 058 98, SK.

Dalšími uživateli heliportu jsou:

DSA a.s. Praha 9, letiště Kbely, Mladoboleslavská, hala č. 58, PSČ 197 21

Policie ČR letecká služba, letiště Ruzyně, PÚ 614, P.O. BOX 35,
161 01 Praha 6 – Ruzyně

AČR – VÚ 4574 Líně, P.O. BOX 150, 304 50 Plzeň

1.4. Další důležitá jména a kontakty

NIL

2. VŠEOBECNÉ ÚDAJE O HELIPORTU

- název: Pracovní heliport HEMS LKJE Jeseník
- poloha: Jihozápadní část města Jeseník, vedle budovy HZS Olomouckého kraje, ÚO Sever, pracoviště Jeseník
- vztažný bod heliportu: N 50°13'17.79" – E 017°11'11.87" ve středu TLOF (zeměpisné souřadnice WGS-84)
- nadmořská výška: 460,47 m, 1 511 ft
- provozní doba: H24
- povolené druhy letů: podle pravidel pro lety za viditelnosti (VFR) ve dne a v noci :
  - ambulanční lety (přeprava pacientů, transplantátů atd.)
  - lety HEMS (jedná se o lety jejichž účelem je usnadnit zdravotnickou pomoc v tísni, kde okamžitá a rychlá doprava je nezbytnou přepravou)
  - technické lety nezbytné pro zabezpečení činnosti HEMS
  - cvičné a přezkušovací lety osádek vrtulníků HEMS
  - ostatní lety pouze se souhlasem provozovatele
- druhy LPH: NIL
- druhy olejů: NIL
- kyslík a jiné prostředky: NIL
- hangárovací prostory: NIL
- omezení letového provozu: parametry kritického vrtulníku:
  - průměr rotoru 14,02 m
  - délka vrtulníku 17,07m
  - hmotnost vrtulníku 5400kg

Při přeletu nad Jeseníkem a přilehlými obcemi respektovat ustanovení předpisu L2 pro minimální výšku letu nad hustě zastavěnými místy.
Provoz na heliportu je možný ve dne i v noci pouze podle VFR.
Při vzletu a přistání dodržovat stanovené směry vzletu a přiblížení.
- stanoviště pro předletovou zkoušku výškoměru:
TLOF, ELEV 460,47 m, 1 511 ft

3. FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI HELIPORTU

3.1. Plocha konečného přiblížení a vzletu / Vzletová a dosedací plocha (FATO / TLOF)

Vzletová a dosedací plocha (VPD/TLOF) – fyzikální vlastnosti:

Rozměry:	čtvercová 16 x 16 m
sklon:	jednostranný 1°
únosnost:	5 400 kg, huštění pneu 0,4 Mpa
povrch:	zámková dlažba

Plocha konečného přiblížení a vzletu (KPV/FATO):

rozměry:	kružnice o průměru 26 m
sklon:	max. 1° (klesající od VPD/TLOF)
povrch:	zámková dlažba

3.2. Bezpečnostní plocha (SA)

rozměry:	plocha o šířce 9m okolo KPV/FATO
sklon:	nepřesahuje rovinu KPV/FATO
povrch:	travnatý

3.3. Ostatní plochy :

NIL

4. VIZUÁLNÍ NAVIGAČNÍ VYBAVENÍ A OSTATNÍ VYBAVENÍ

4.1. Ukazatele: Heliport je vybaven osvětleným ukazatelem směru větru umístěným severozápadně od středu heliportu. Ukazatel je vybaven překážkovým světlem.

4.2. Značení na plochách

- značení na provozních plochách: Heliport je vybaven:
  - poznávací značkou (bílý kříž, červené H)
  - značkou VDP/TLOF (bílá čára š. 300 mm)
  - značkami KPV/FATO (bílá přerušovaná čára š. 1000 mm)
  - značení hodnoty D (bílý nápis D17)
- značení na odbavovacích plochách: NIL
- značení na manipulačních plochách: NIL

4.3. Návěstidla – světelné vybavení

- přibližovací světelná soustava pro kz 085⁰,
  - světelná přibližovací soustava pro vizuální přiblížení (APAPI) pro kz 085⁰ (úhel sestupu 9,3°)
  - návěstidla osového vedení trajektorie letu 5 ks všesměrových světel, bílá barva
  - návěstidla FATO 17 ks, bílá barva
  - návěstidla TLOF 12 ks, zelená barva
  - návěstidla zaměřovacího bodu NIL
  - osvětlení ukazatele větru, 4 halogenové lampy
  - překážková návěstidla červená barva, umístěnými na objektech:
    - ukazatel větru
    - na střeše kontejnerového modulu
  - maják heliportu na střeše technologického kontejnerového modulu na heliportu (43 m JV středuKPV)
  - ovládání SZZ:
- Veškeré vybavení mohou obsluhovat pouze osoby zaškolené v obsluze.

Světelné vybavení heliportu (s výjimkou překážkových světel červené barvy – jsou ovládána automaticky přes soumrakové spínače) včetně ukazatele směru větru je obsluhováno z pracoviště zdravotnického operačního střediska Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje z obslužného PC, alternativní možnost je ručně tlačítky. Ovládací panel ručního ovládání je umístěn v zamčeném technologickém kontejnerovém modulu na heliportu, kam mají přístup pouze osoby příslušně poučené zodpovědnou osobou provozovatele.

Po výzvě k letu HEMS do Jeseníku po západu slunce, nebo v případě požadavku pilota vrtulníku na rozsvícení světel, kontaktuje Zdravotnické operační středisko Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje na tel. čísle +420 585 544 490. Informuje ho o předpokládané době přiletu vrtulníku a požádá o aktivaci světelného vybavení. Vypnutí světelného vybavení provede pracoviště Krajské zdravotnické operační středisko zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje 5 minut po odletu vrtulníku.

Stupeň svítivosti světel bude na ovládacím pultu světelného vybavení trvale nastaven ve dne na 100% svítivosti světel, v noci na 30% svítivosti světel.

Požádá-li pilot změnu svítivosti světel během přiblížení na přistání, požádá o toto posádka HEMS pomocí zdravotnické radiostanice nebo mobilního telefonu pracoviště Zdravotnické operační středisko Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje.

Podrobnější údaje o obsluze světelného a ostatního vybavení viz „Popis a návod k obsluze vybavení pro noční provoz pracovního heliportu HEMS Šumperk a Jeseník“ vypracovaný

dodavatelem světelného a ostatního vybavení, který musí být uložen v jednom vyhotovení, obdobně jako „Provozní řád heliportu HEMS Jeseník“, na pracovišti Zdravotnického operačního střediska Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje

5. PROSTŘEDKY PRO SPOJENÍ S VRTULNÍKY

- Heliport není vybaven těmito prostředky.

6. OSTATNÍ VYBAVENÍ HELIPORTU

6.1. Požární vybavení heliportu - 2 ks práškových hasících přístrojů k hašení technologie umístěné v kontejneru

6.2. Meteorologické vybavení heliportu - NIL

7. OCHRANNÁ PÁSMA HELIPORTU A PŘEKÁŽKY

7.1. Popis vyhlášených ochranných pásem heliportu

Vzdušný prostor heliportu potřebný pro zajištění bezpečného provozu je vymezen následujícím systémem překážkových ploch:

Vzletové plochy,
přiblížovací plochy,
přechodové plochy.

Vzletová plocha

Plocha stoupající za koncem FATO vymezená takto:

Vnitřní strana je vodorovná, kolmá k ose vzletu a je touto osou půlená, je umístěna na konci FATO a má šířku odpovídající šířce (průměru) FATO, tj. v tomto případě 26 m,
boční strany navazují na konce vnitřní strany a rozevírají se pod úhlem 15% od osy vzletu do vzdálenosti 200 (denní provoz), resp. 600 m (noční provoz),
vnější strana je rovnoběžná s vnitřní stranou.

Sklon vzletové plochy měřený ve svislé rovině procházející trajektorií vzletu je 25% (denní provoz) resp. 12,5% (noční provoz).

Trajektorie vzletu do vzdálenosti 200 m (600 m) musí být přímá.

Přiblížovací plocha

Plocha klesající k začátku FATO vymezená takto:

Vnitřní strana je vodorovná, kolmá k ose vzletu a je touto osou půlená, je umístěna na konci FATO a má šířku odpovídající šířce (průměru) FATO, tj. v tomto případě 26 m,
boční strany navazují na konce vnitřní strany a rozevírají se pod úhlem 15% od osy vzletu do vzdálenosti 200 (denní provoz), resp. 600 m (noční provoz),
vnější strana je rovnoběžná s vnitřní stranou.

Sklon vzletové plochy měřený ve svislé rovině procházející trajektorií vzletu je 25% (denní provoz) resp. 12,5% (noční provoz).

Trajektorie přiblížení ze vzdálenosti 200 m (600 m) od hrany FATO musí být přímá.

Přechodová plocha

Přechodové plochy musí být zřízeny po okrajích FATO, přiblížovacích a vzletových ploch.

Přechodová plocha je vymezena takto:

Nižší strany jsou totožné s okrajem FATO, u kruhových FATO se stranou čtverce opsaného FATO a s podélnými stranami vzletových a přiblížovacích ploch,

Horní strana je vymezena podél FATO vodorovnou vzdáleností 50 m od okraje FATO, popř. od čtverce opsaného kruhové FATO a je napojena na přilehlé konce vnější strany přiblížovací plochy a vnější strany vzletové plochy

Sklon přechodové plochy měřený ve svislé rovině kolmé k trajektorii vzletu resp. přiblížení je 1:1 (denní provoz) resp. 1:2 (noční provoz).

7.2. Popis a zaměření překážek v blízkosti heliportu

- překážkové plochy heliportu ve smyslu Hlavy 4, předpisu L14 H (v provozních směrech příslušných pro denní a noční provoz) nenarušují žádné přírodní ani umělé překážky.

8. PROVOZ NA HELIPORTU

8.1. Letový provoz

Heliport HEMS Jeseník je schválen pro provoz vrtulníků používajících postupy pro vizuální přiblížení ve dne a v noci (pro lety podle pravidel letů VFR ve dne a v noci). Z heliportu jsou prováděny pouze lety ambulanční a lety HEMS.

Vzlety a přiblížení je možno provádět pouze v následujících směrech (kz), aniž by těmto směrům příslušné překážkové plochy byly narušovány překážkami:

den:	vzlety:	265°, 014°, 132°
	přistání:	085°, 194°, 312°
noc:	vzlety:	265°, 014°
	přistání :	085°

Tyto směry eliminují potenciální překážky, zohledňují větrné poměry lokality i hlukové zatížení okolní zástavby.

8.2. Informace o přiletu a odletu vrtulníku

- kontaktuje Zdravotnické operační středisko Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje na tel. čísle +420 585 544 490.

8.3. Pozemní provoz

- přístup na heliport je hlavní bránou HZS Územní odbor Jeseník, telefon 950791101

- pohyb mobilních prostředků na heliportu zahrnuje pouze manipulaci s nemocnými (zraněnými) nebo zdravotnickým materiálem mezi heliportem a nemocnicí. Manipulace probíhá pomocí mobilního lehátka resp. sanitního vozidla

- pravidla pro vstup a pohyb na heliportu: Přístup je vždy nutno dopředu ohlásit sloužícímu veliteli na tel. čísle 950 791 101 a zajistit otevření brány. Záchranné vozy Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje, které jsou ve službě v Jeseníku, mají vlastní čip k otevření brány. Tento si posádky ve službě předávají.
Ostatní osoby mají na heliport přístup pouze se souhlasem provozovatele (viz Hlava 1.2) a v doprovodu sloužícího velitele.

8.4. Předepsaná údržba a opravy vrtulníku- NIL

8.5. Mytí vrtulníku- NIL

8.6. Provoz skladu LPH, plnění vrtulníku- NIL

8.7. Hangárování- NIL

8.8. Obsluha návštěidel – světelného vybavení

Veškeré vybavení mohou obsluhovat pouze osoby zaškolené v obsluze.

Světelné vybavení heliportu (s výjimkou překážkových světel červené barvy – jsou ovládána automaticky přes soumrakové spínače) včetně ukazatele směru větru je obsluhováno z pracoviště zdravotnického operačního střediska Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje z obslužného PC, alternativní možnost je ručně tlačítky. Ovládací panel ručního ovládání je umístěn v zamčeném technologickém kontejnerovém modulu na heliportu, kam mají přístup pouze osoby příslušně poučené zodpovědnou osobou provozovatele.

Po výzvě k letu HEMS do Jeseníku po západu slunce, nebo v případě požadavku pilota vrtulníku na rozsvícení světel, kontaktuje Zdravotnické operační středisko Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje na tel. čísle +420 585 544 490. Informuje ho o předpokládané době příletu vrtulníku a požádá o aktivaci světelného vybavení. Vypnutí světelného vybavení provede pracoviště Krajské zdravotnické operační středisko zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje 5 minut po odletu vrtulníku.

Stupeň svítivosti světel bude na ovládacím pultu světelného vybavení trvale nastaven ve dne na 100% svítivosti světel, v noci na 30% svítivosti světel.

Požaduje li pilot změnu svítivosti světel během přiblížení na přistání, požádá o toto posádka HEMS pomocí zdravotnické radiostanice nebo mobilního telefonu pracoviště Zdravotnické operační středisko Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje.

Podrobnější údaje o obsluze světelného a ostatního vybavení viz „Popis a návod k obsluze vybavení pro noční provoz pracovního heliportu HEMS Šumperk a Jeseník“ vypracovaný dodavatelem světelného a ostatního vybavení, který musí být uložen v jednom vyhotovení, obdobně jako „Provozní řád heliportu HEMS Jeseník“, na pracovišti Zdravotnického operačního střediska Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje.

8.9. Obsluha radiokomunikačního vybavení - NIL

9. PROVOZUSCHOPNOST A ÚDRŽBA HELIPORTU

9.1. Kontroly heliportu

- četnost kontrol:

- pracoviště zdravotnické operační středisko Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje dle svých možností provádí průběžnou kontrolu způsobilosti heliportu. Při nahlášení události ze zdravotnického operačního střediska ověří aktuální stav způsobilosti heliportu k přistání nebo ke vzletu vrtulníku HEMS (způsobilosti ve smyslu výskytu nežádoucích překážek nebo nepovolaných osob na monitorované ploše heliportu). Kontrolu a vyhodnocení stavu způsobilosti provádí na základě přenesené obrazové informace kamerového dohledu závislé na počasí a nasvětlení monitorované plochy heliportu.
- osoba pověřená osobou odpovědnou za provoz heliportu kontroluje při pravidelných cestách do Jeseníku stav provozních ploch, světelných a ostatních zařízení, nejméně však jednou za dva měsíce. Kontrola je písemně zadokumentována.
- jednou ročně je prováděno ověření APAPI a SZZ firmou osvědčenou ÚCL, na základě této kontroly je vydán protokol.

- záznamy z kontrol – viz výše

9.2. Údržba heliportu

- běžná údržba - Odklízení sněhu a sečení trávy se provádí ve spolupráci s HZS Olomouckého kraje, ÚO Sever, pracoviště Jeseník, kontaktní osobou je Vedoucí oddělení IZS.

- zimní údržba – viz výše

- záznamy z údržby – viz výše

9.3. Plán údržby a kontrol SZZ

- viz odstavec 9.1.

10. PŘÍLOHY

- umístění vizuálních prostředků a návěstidel na heliportu, vyznačení směrů odletů a příletů
- gridová mapa a mapa dopravní obslužnosti